

Antigues escoles de Galera

Gaià

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Al sud del nucli de Galera
Emplaçament	Carretera de Prats de Lluçanès (BV-4401), al km. 1 carretera de Galera (BV-4402).
Alçada:	375

Coordenades:

Latitud:	41.91142
Longitud:	1.88844
UTM Est (X):	407815
UTM Nord (Y):	4640539

Classificació

Número de fitxa	08090-247
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Gaià
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dj., 30/08/2018 - 02:00

Descripció

Edifici de les antigues escoles de Galera, construït durant els anys de la Segona República i actualment seu social de l'Associació de Veïns de Galera. És una petita construcció de planta rectangular (que consta de planta baixa més un pis) amb cossos laterals adossats, a llevant i a ponent. La coberta és a doble vessant amb uns cabirons sota el ràfec que són pràcticament l'únic element ornamental. Segueix un model molt semblant al d'altres escoles rurals, com per exemple la del Mojal (Navàs). Es tracta d'un edifici funcional, obrat a maó vist. El cos central té dos nivells de finestres i s'allarga amb una terrassa lateral que dona accés al pis superior, on hi havia el pis del mestre. La façana principal és la de migdia, que s'estructura en base a tres eixos de finestres, les de planta baixa ressaltades i força més grans. Als baixos es on hi havia l'única aula de l'escola. La porta d'accés principal és en un costat, sota la terrassa. En els darrers anys l'edifici s'ha rehabilitat i s'ha dotat d'una nova escala d'accés al pis superior; també s'ha modificat i engrandit el cobert de llevant.

Història

La primera escola de Galera era a cal Serreta. A Galera durant els anys de la Segona República es van tirar endavant una sèrie de millores en infraestructures i serveis: unes noves escoles, l'edifici del forn de pa i escorxador o la xarxa de clavegueres. El principal impulsor va ser l'alcalde Lluís Feixa, assassinat en acabar la guerra. Va ser ell que cedí de forma gratuïta els terrenys per construir aquests equipaments. Durant els anys de la República el mestre havia estat Manuel Martín Tonda. Després de la guerra els mestres van ser Felipe Peña de Vaso (tres anys), Pedro Pulido, d'Àvila, Josep Picas Pons o Manuel Farreras. Amb aquest últim els alumnes tenien un hort i rivalitzaven per veure qui el feia més bonic. Més endavant van exercir, entre d'altres, un mestre que era de Viladomiu, Maria Santamaria (que havia estat a Alemanya i va ser qui va tenir el primer televisor de Galera) i una tal María José, que era valenciana. L'última docent va ser la M. Àngela Estruch. Entre els anys 1961 i 1974 l'escola tenia una mitjana d'entre 12 i 14 nens. En el capítol dedicat a l'escola del llibre "Gaià t'estimo" s'explica amb força detall com es desenvolupava la tasca escolar en els darrers anys d'aquesta escola rural (PUIGDELLÍVOL; ESTRUCH, 2016: 212). L'escola va tancar pels volts de 1974, i els alumnes foren enviats a l'escola Sant Jordi de Navàs. Posteriorment, l'any 1987 Salvador Caselles va instal·lar un restaurant en aquest edifici, que s'hi va mantenir fins a principis de l'any 1990. A partir d'aquesta data l'Ajuntament va cedir el local a l'Associació de Veïns de Galera, que actualment en fa ús com a local social.

Bibliografia

- Anònim (2003). "Transformació de les escoles". Festa Major Galera, programa.
- PUIGDELLÍVOL, Núria; ESTRUCH, Maria (2016). "L'escola", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 212-213.
- VILA CASALS, Ramon M. Llibre de Galera (treball inèdit)

